

ROCZNY PLAN PRACY ŚWIETLICY SOCJOTERAPEUTYCZNEJ „BAJKA”

ROK 2014

Program socjoterapeutyczno-profilaktyczny

dla dzieci ze Świetlicy Socjoterapeutycznej „Bajka” w Sandomierzu

„ Stop-Ja też potrafię”

Wstęp:

Okres dzieciństwa i dojrzewania, charakteryzuje się bardzo dużą dynamiką zmian rozwojowych. Profilaktyka ma przede wszystkim zapobiegać nieprawidłowościom w somatycznym i psychoruchowym rozwoju dziecka. Nasilenie przejawów patologii społecznej wśród dzieci i młodzieży powoduje wzrost oczekiwań w stosunku do szkoły, co do podejmowania coraz trudniejszych działań zapobiegawczych. Współczesny młody człowiek jest bardzo obciążony zarówno przeładowanymi treściami podręczników szkolnych, jak i dużą ilością informacji teleinformatycznych oraz płynących z innych mediów. Jego problemy nie kończą się wszakże na zdobywaniu wiedzy. Dotykają go bardzo często problemy rodzinne, czy konflikty z rówieśnikami. Wysoki wzrost wymagań i częste sytuacje stresogenne powodują u młodego człowieka narastanie napięcia emocjonalnego, leku, zachwianie poczucie bezpieczeństwa. Uczucie zagubienia i utratę pewności siebie zwiększają podatność na zachowania ryzykowne.

Wycofanie, agresja, choroby – oto najczęstsze reakcje na stan obciążenia i frustracji. Wobec takich problemów bardzo ważnym obszarem działania świetlicy, obok procesu dydaktycznego staje się nie tylko wychowanie, ale również profilaktyka rozumiana jako postępowanie służące ochronie przed zagrożeniami.

Świetlica Socjoterapeutyczna „Bajka” jest placówką opiekuńczo – wychowawczą wsparcia dziennego . Wspiera rodziny przez objęcie dziecka działaniami wychowawczymi, opiekuńczymi i edukacyjnymi. Swoją działalnością pomaga dzieciom, młodzieży (tym samym rodzicom) przede wszystkim w zapewnieniu opieki wychowawczej ,pokonywaniu trudności szkolnych ,i rozwijaniu zainteresowań i uzdolnień wychowanków, organizowaniu wolnego czasu oraz realizuje programy socjoterapeutyczne i psychoprofilaktyczne. Wychowanie w świetlicy socjoterapeutycznej opiera się na zasadach etyki oraz na uniwersalnych wartościach , i ma na celu przygotowanie wychowanków i ich rodziców do właściwego i pełnego udziału w życiu społecznym na miarę ich indywidualnych

możliwości. Zadania wychowawcze realizowane są w oparciu o rodzinę, opiekunów prawnych wychowanków, szkołę, społeczność lokalną. Ważnym zadaniem naszej świetlicy, niemal priorytetem jest działalność socjoterapeutyczna i profilaktyczna.

Program który został napisany dotyczy socjoterapii i profilaktyki uzależnień z akcentem na odkrywanie własnej wartości i godności osoby ludzkiej. Program ten to działania psychoedukacyjne podejmowane według określonego scenariusza, których celem jest zapobieganie zachowaniom ryzykownym wychowanków i szkodom wynikającym z problemów w ich otoczeniu.

Pisząc ten program założyłam, że musi on przede wszystkim zapewniać bezpieczeństwo wychowankom i nie powodować szkód. W szczególności powinny być przestrzegane standardy etyczne i zawodowe:

- 1) respektowanie podmiotowości uczestników programu, poprzez pozyskiwanie ich zgody na udział w zajęciach,
- 2) poszanowanie ich godności i indywidualności,
- 3) ochrona prywatności i zapewnienie dyskrecji,
- 4) uwzględnianie wieku i poziomu rozwoju uczestników,
- 5) uwzględnianie ich systemu wartości i stopnia wrażliwości,
- 6) niestosowanie technik, które naruszają mechanizmy obronne osobowości- terapeutycznych, psychomanipulacyjnych.

Program został oparty na moim dotychczasowym doświadczeniu zawodowym. W mojej pracy z dziećmi wielokrotnie obserwuję zmagania się z trudnościami życiowymi moich wychowanków. Są to osoby, które doświadczają chaosu w rodzinie, w szkole, często też w grupie rówieśniczej. Wynikiem takiego oddziaływania staje się kłopotliwe zachowanie, słabe wyniki w nauce i odrzucenie. Szkoła jest dla nich miejscem niepowodzeń w zadaniach i kontaktach społecznych, a porównywanie siebie z innymi wypada niekorzystnie. Brak stałości środowiska wychowawczego powoduje dezorientację w świecie społecznych norm i wartości, nie rozumienie sensu przestrzegania zasad moralnych. Brak orientacji wyraża się niezrozumieniem emocji jakie przeżywają ludzie z ich najbliższego otoczenia w związku z ich zachowaniem, które to często narusza standardy zachowań akceptowanych społecznie. Z myślą o takiej grupie dzieci stworzyłam program. Moim głównym założeniem było poprawić funkcjonowanie naszych podopiecznych.

Program powstał z myślą o dzieciach uczęszczających do Szkoły Podstawowej, Gimnazjum. Jako wychowawca miałam okazję realizować przygotowane przez specjalistów programy profilaktyczne

oraz udało mi się wypracować własne metody oddziaływań. Uwzględniłam również problemy występujące w środowisku oraz potrzeby dzieci uczęszczających na zajęcia w świetlicy.

Obszarem identyfikacji trudności uzasadniającym podejmowanie działań profilaktycznych, są czynniki ryzyka tkwiące w otoczeniu dziecka.

Czynnikami sprzyjającymi podejmowaniu zachowań problemowych są:

- **czynniki ryzyka związane z jednostką** (nieadekwatna ekspresja gniew, nadmierna agresywność, podatność na wpływy rówieśnicze, niska samoocena, stres, nadpobudliwość, depresja, przemoc)
- **czynniki ryzyka związane z rodziną** (brak dojrzałych więzi w rodzinie, niekonsekwentna lub nieskuteczna dyscyplina w rodzinie, rodzicielskie wzorce zachowań dysfunkcyjnych, przemoc w rodzinie, żałoba, rozwód rodziców)
- **czynniki ryzyka związane z grupą rówieśniczą** (postawy akceptujące wobec zachowań problemowych, negatywna presja rówieśnicza, odrzucenie przez rówieśników)
- **czynniki ryzyka związane ze szkołą** (brak więzi nauczycieli z uczniami, brak współpracy z rodzicami, przerzucanie odpowiedzialności na uczniów)
- **czynniki ryzyka związane z lokalną społecznością** (kryzys wartości w życiu społecznym, bezrobocie, pasywność obywatelska, brak więzi międzyludzkich)

Ludzie podejmują zachowania problemowe głównie na skutek trzech zmiennych:

1. stresów – częste i silne stresy sprzyjają dysfunkcjonalności, zaś rzadkie i słabe obniżają skłonność do zachowań dysfunkcyjnych.
2. niedostatków w zakresie umiejętności – dysfunkcjonalność sprzyja niedostatkowi w zakresie umiejętności rozwiązywania problemów, porozumiewania się, adekwatnej samooceny oraz rozumienia i interpretowania doświadczeń życiowych
3. sytuacyjnej presji rówieśniczej – dysfunkcjonalności sprzyja przejawiana w różnych sytuacjach silna negatywna presja rówieśnicza.

Działalność profilaktyczna w naszej świetlicy polega na:

- aktywizowaniu dzieci i młodzieży; - dostarczaniu pozytywnych przeżyć i wzorców;
- wspieraniu rozwoju posiadanych przez dziecko zdolności i umiejętności;
- kształtowaniu pozytywnych kontaktów i relacji interpersonalnych z innymi ludźmi;

- prowadzeniu wczesnej interwencji w przypadku dzieci i młodzieży z grup wysokiego ryzyka.

I. Placówka realizująca program:

Świetlica Socjoterapeutyczna „Bajka” ul. Portowa 24 , 27-600 Sandomierz, tel.(15) 644-58-90

Autor programu:

Agnieszka Pońska- kierownik Świetlicy Socjoterapeutycznej „Bajka”

II. Program

Założenia ogólne:

Program przeznaczony jest dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, zagrożonych demoralizacją, wykluczeniem społecznym, uzależnieniami, rodzin niepełnych, borykających się z problemami bezrobocia i etykietą społeczną, wychowujących się w warunkach niekorzystnych dla ich rozwoju. Odbiorcami programu będą dzieci, które pozbawione są możliwości uzyskania harmonijnego rozwoju. Dzieci te wymagają wsparcia i pomocy w związku z licznymi problemami występującymi w ich domach. Trudno im jest nazwać uczucia i emocje, jakich doznają. Zazwyczaj doświadczają przykrych uczuć, otrzymują negatywne treści o sobie. Niestabilna sytuacja domowa powoduje, że dzieci te szczególnie narażone są na niebezpieczeństwa, są bardziej podatne na uzależnienia, agresję oraz zachowania poza normami społecznymi. Dodatkowym zjawiskiem jest postawa roszczeniowa, postawa wycofania społecznego- obie postawy zakłócają prawidłowy rozwój dzieci. Poprzez oddziaływania socjoterapeutyczne i profilaktyczne wychowankowie będą mieli możliwość poznać metody radzenia sobie z trudnymi sytuacjami, reagowania w sytuacjach kryzysowych. Nauczą się jak rozwiązywać konflikty, jak radzić sobie ze złością, jak wyrażać swoje emocje¹. Dzięki aktywnym metodom warsztatowym wychowankowie poznają swoje mocne strony, poznają siebie, rozwijają umiejętności interpersonalne, pozwalające na satysfakcjonujące kontakty z rówieśnikami i dorosłymi. Ponadto nauczą się reakcji i odporności na stres, podejmowania decyzji, twórczości i afirmacji życia. Bardzo cennym aspektem programu jest funkcja edukacyjno- informatyczna w zakresie profilaktyki uzależnień.

Odbiorcy programu:

Uczestnikami programu będą dzieci i młodzież w wieku od 7 do 16 roku życia (Szkoła Podstawowa i Gimnazjum). Program został tak skonstruowany aby dzieci miały możliwość pracować w dużej grupie (spotkania społeczności świetlicowej) oraz w mniejszych grupach zadaniowych (zajęcia socjoterapeutyczne, wychowawcze, edukacyjne, profilaktyczne). Zajęcia te skoncentrowane są na

danym problemie i realizowane będą w zespołach dzieci zbliżonych wiekowo (w grupie 6-12 osobowej) w trzech grupach wiekowych:

1. Grupa młodsza (7- 9lat)

2. Grupa średnia (10-12 lat)

3. Grupa starsza (13-16 lat)

Liczebność zespołów specjalistycznych /socjoterapeutycznych/ ora grup wychowawczych świetlicy będzie ustalona zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 lutego 1994 r. w sprawie rodzajów, organizacji i zasad działania publicznych placówek opiekuńczo-wychowawczych i resocjalizujących:

Par.6.1 Liczba wychowanków w grupie wychowawczej wynosi: 3/ w świetlicy i klubie profilaktyczno-wychowawczym i terapeutycznym –od 6 do 12

2.Liczba wychowanków w zespołach specjalistycznych wynosi 2/w świetlicach i klubach profilaktyczno-wychowawczych i terapeutycznych- od 2 do 10

Zajęcia odbywać się będą 1 raz w tygodniu, o wyznaczonej porze ,prowadzone przez wychowawcę i osobę wspomagającą .Na każde zajęcia przewidziano 60 minut. Osoba prowadząca kontroluje czas , podaje krótko cel zajęć .Wspiera dziecko i dodaje mu odwagi ,nie pozwala na łamanie kontraktu. Nagradza dzieci i chwali za to co było dobrze. Niektóre tematy będą prowadzone przez zaproszonych gości (kurator, dzielnicowy, psycholog , terapeuta uzależnień ,itp.)

Zajęcia czasu wolnego rozwijające aktywność społeczną, rozwijające wiedzę ogólną, udział w imprezach integracyjnych, spotkaniach okolicznościowych- będą odbywać się ze wszystkimi wychowankami bez podziału na grupy. Wpłynie to na rozwój otwartości , bezpieczeństwa, lepszą integrację ,pozwoli stworzyć rodzinną atmosferę , która przyczyni się do wzrostu opiekuńczości i odpowiedzialności za młodszych kolegów ,a także rozwinię poczucie przynależności do społeczności świetlicowej .

Realizatorzy programu:

Program będzie realizowany przez kadrę Świetlicy Socjoterapeutycznej „ Bajka”, stażystów, wolontariuszy oraz osoby zatrudnione w ramach umów cywilno-prawnych.

Czas trwania programu:

01.01. 2014 r – 31.12.2014r

III. Cele programu

Cele główne:

- 1.Rekrutacja dzieci i młodzieży do Świetlicy Socjoterapeutycznej „Bajka”
- 2.Poprawa społecznego i emocjonalnego funkcjonowania dzieci i młodzieży poprzez budowanie pozytywnych kontaktów i rozwijanie czynników chroniących przed pojawieniem się zachowań ryzykownych .
- 3.Profilaktyka uzależnień dzieci i młodzieży uczęszczającej do świetlicy „Bajka”
- 4.Wyrównywanie szans rozwojowych

Cele szczegółowe:

edukacyjne

1. Uczenie się rozpoznawania emocji.
2. Poznawanie mechanizmów uzależnień.
3. Poznawanie chorób społecznych.
4. Uczenie się wybranych technik pracy umysłowych.
5. Zdobywanie umiejętności przekazywania własnej wiedzy.
6. Uczenie się pełnienia określonych ról:
 - dziecka w rodzinie
 - ucznia
 - kolegi
7. Uczenie się rozwiązywania konfliktów między ludźmi.
- 8.Nabywanie wiedzy na temat tradycji i obyczajów naszego kraju .

rozwojowe (dostosowane do potrzeb wiekowych uczestników)

I. Okres wczesnoszkolny

1. Kształtowanie aktywności ruchowej i zabawy w grupie.
2. Zdobywanie wiedzy o świecie.
3. Rozwijanie twórczości dziecięcej.
4. Kształtowanie umiejętności interpersonalnych w relacjach dorosły – dziecko, dziecko – dorosły, w sytuacjach nowych (nieznanych).
5. Kształtowanie umiejętności interpersonalnych w relacjach dziecko – dziecko, i podejmowania wspólnej aktywności.
6. Rozwijanie indywidualnych zainteresowań i zamiłowań.

II. Okres dorastania

1. Kształtowanie umiejętności wyrażania się w różnych formach, zwłaszcza literackich, marzeniach i wyobrażeniach.
2. Rozbudzanie samoświadomości.
3. Rozwijanie świadomości przynależności do grup społecznych.
4. Rozwijanie umiejętności rozwiązywania problemów osobistych.
5. Rozwijanie światopoglądu.
6. Rozwijanie indywidualnych zainteresowań i zamiłowań.

terapeutyczne

1. Budowanie pozytywnego obrazu siebie i zwiększenie poczucia własnej wartości
2. Odreagowanie napięć emocjonalnych
3. Dostarczenie pozytywnych treści o sobie
4. Rozpoznawanie swoich mocnych stron
5. Rozwijanie szacunku do siebie i innych
6. Budowanie poczucia bezpieczeństwa, szacunku i zaufania

Realizacja programu

Poszczególne zadania i formy realizacji programu będą się odbywać przy użyciu następujących metod ,technik i form pracy z dzieckiem.

Metody pracy:

- grupowa
- indywidualna
- grupy zadaniowe

Techniki pracy:

- psychodrama (odgrywanie ról i scenek)
- arteterapia
- rysunek
- dialog terapeutyczny
- rozmowy w kręgu
- gry i zabawy ruchowe
- terapia przez zabawę
- rundka
- burza mózgów
- opowiadanie (bajka ,metafora)
- przedstawienie kukielkowe
- mini-wykład
- relaksacja

Formy pracy:

- zajęcia manualne, plastyczne, techniczne,
- zajęcia muzyczne, ruchowe,
- żywe słowo, teatralne formy pracy,
- zajęcia sportowo – turystyczne, czytelniczo – medialne,
- zajęcia rozwijające zainteresowania i zamiłowania dzieci,
- zajęcia o charakterze korekcyjno – kompensacyjnym, wyrównawczo – dydaktycznym i terapeutycznym,
- gry i zabawy,
- imprezy, uroczystości, konkursy świetlicowe , przedstawienia.

Realizacja programu:

Roczny Plan Pracy zawiera cztery bloki programowe:

1. „Przez krainę baśni do cennych wartości”- program rozwojowo-terapeutyczny

Cel programu: Poprzez czytanie bajek dzieci poznają wartości , które w życiu człowieka są ważne i należy o nie dbać oraz je cenić.

Program obejmuje 5 spotkań w oparciu o scenariusze zajęć. Przeznaczony jest dla dzieci w młodszym wieku szkolnym. Poruszane zostaną następujące treści : wyjątkowość nas samych, przyjaciel lekarstwem na wszystko, szczęście jako towarzysz życia , o tolerancji i ocenianiu po pozorach, oraz dotrzymywanie słowa.

Realizacja-maj

1. „Ja w świecie ludzi”-program socjoterapeutyczno-profilaktyczny

Cele programu:

- integracja grupy
- uwrażliwienie zdolności dostrzegania swoich uczuć, myśli, obaw i potrzeby
- pogłębianie odpowiedzialności za siebie
- umiejętność podejmowania decyzji
- dostrzeganie i wyrażanie w sposób asertywny własnych uczuć i potrzeb
- zyskanie poczucia własnej wartości
- akceptacja innych poprzez odkrywanie podobieństw i różnic
- dostarczenie podstawowych wiadomości o substancjach uzależniających oraz zagrożeniach związanych z ich zażywaniem
- wskazanie możliwości unikania zagrożeń i sposobów radzenia sobie z nimi
- wprowadzenie norm sprzyjających zdrowemu stylowi życia
- tworzenie atmosfery zaufania, wzorce rodziny „Moja rodzina – sukcesy i porażki”

Program obejmuje 12 spotkań w oparciu o przygotowane scenariusze zajęć i dostosowany jest do wieku wychowanków – grupa młodszą, średnią i starszą.

Realizacja – luty ,marze , kwiecień

2., „Przez krainę baśni do cennych wartości”- program rozwojowo-terapeutyczny***Cel programu:***

Poprzez czytanie bajek dzieci poznają wartości , które w życiu człowieka są ważne i należy o nie dbać oraz je cenić.

Program obejmuje 5 spotkań w oparciu o scenariusze zajęć. Przeznaczony jest dla dzieci w młodszym wieku szkolny. Poruszane zostaną następujące treści : wyjątkowość nas samych,

przyjaciół lekarstwem na wszystko, szczęście jako towarzysz życia , o tolerancji i ocenianiu po pozorach, oraz dotrzymywanie słowa.

Realizacja-maj

3. „ Jak dojrzeć i nie zwariować”- program wychowawczo-profilaktyczny

Cele programu:

- przekazanie wychowankom informacji o okresie dojrzewania
- stworzenie okazji do rozmowy i zadawania pytań na tematy, które ich niepokoją
- budzenie szacunku dla spraw płci
- poznanie mechanizmu działania popędu płciowego i różnic w jego przeżywaniu i przejawianiu się u chłopców i dziewcząt
- poznanie i rozumienie psychicznych przeżyć okresu dojrzewania
- budzenie poczucia odpowiedzialności za siebie i za innych

Program obejmuje 8 spotkań w oparciu o przygotowane scenariusze zajęć i dostosowany jest do wieku wychowanków – grupa starsza.

Realizacja – maj , czerwiec

4. „ Ochrona przed zagrożeniami współczesnego świata”- program profilaktyczny

Cele programu:

- dostarczenie informacji na temat zagrożeń
- wskazanie możliwości unikania tych zagrożeń i sposobów radzenia sobie z nimi

Program obejmuje 8 spotkań w oparciu o przygotowane scenariusze zajęć i dostosowany jest do wieku wychowanków – grupa średnia. Skierowany jest do wychowanków w wieku 11-13

lat .Został opracowany w wyniku analizy dokumentacji pedagogicznej w świetlicy, obserwacji i rozmowy z wychowankami ,wychowawcami i rodzicami na temat funkcjonowania dziecka w różnych środowiskach. Zebrane informacje pozwoliły ustalić rodzaj i specyfikę zagrożeń.

Realizacja- maj, czerwiec

5. „Bon-ton czyli savoir-vivre dla każdego”-program edukacyjno-wychowawczy

Cel programu :

- kształtowanie umiejętności kulturalnego zachowania się w różnych sytuacjach
- podnoszenie kultury osobistej uczniów
- wpojenie korzyści płynących z obcowania z kulturalnym człowiekiem
- wyrabianie szacunku dla siebie i innych

Program obejmuje 8 spotkań w oparciu o przygotowane scenariusze zajęć i dostosowany jest do wieku wychowanków – grupa młodsza, średnia i starsza.

Program ten poświęcony jest zasadom savoir -vivre w różnych sytuacjach. Został stworzony aby przekazać wychowankom pewne minimum dotyczące kultury bycia. Praca z wychowankami pokazała że dzieci nie zawsze wiedzą jak należy się zachować. Nawet gdy znają zasady bon -ton to niestety niechętnie je stosują, stąd narodził się pomysł stworzenia programu. Znajomość zasad kultury to jak znajomość przepisów ruchu drogowego: pomagają i ułatwiają nam życie , łamią niepewność i powodują ,że wiemy jak się poruszać. Założeniem programu jest kształtowanie postawy kulturalnego stylu bycia w różnych sytuacjach. Dzięki zdobytej podczas realizacji programu wiedzy wychowankowie powinni z większym szacunkiem traktować siebie i innych co będzie szansą na budowanie właściwych relacji między nimi.

Realizacja- wrzesień , październik

6. „ Jak Junior i Senior rozumieją się nawzajem” – program wychowawczy.

Cele programu:

- wzbudzanie szacunku do osób starszych , poszukiwanie nici wspólnego porozumienia, integracja
- zrozumienie starości – jako procesu, który osiąga każdego człowieka
- rozbudzenie w dzieciach chęci niesienia pomocy osobom starszym

Program obejmuje 8 spotkań w oparciu o przygotowane scenariusze zajęć i dostosowany jest do wieku wychowanków – grupa młodsza, średnia, starsza. Program ten przeznaczony jest dla wychowanków Świetlicy Socjoterapeutycznej „Bajka”. Założeniem programu jest przedstawienie starości jako procesu który, dotyka wszystkich ludzi, wzbudzenie szacunku , chęci niesienia pomocy osobom starszym przez młode pokolenie. Spotkania będą obejmowały pogadanki, przedstawienie poezji dotyczącej starości ,luźne rozmowy z dziećmi, prace artystyczne, odgrywanie scenek, przygotowanie kartek bożonarodzeniowych i prezentów świątecznych dla pensjonariuszom Domu Pomocy Społecznej w Sandomierzu. Podsumowanie programu będzie przedstawienie świąteczne w Domu Samopomocy w Sandomierzu.

Realizacja-listopad , grudzień

Obszary tematyczne i treści wychowawcze programu

1.Wprowadzenie dziecka w świat zasad i norm społecznych

Realizacja- przez cały rok w ramach spotkań tematycznych, programów wychowawczych i edukacyjnych

Cel: rozwijanie pożądaných społecznie zachowań, dostarczenie wiedzy z zakresu dojrzewania emocjonalnego, seksualnego i społecznego.

- budowanie poczucia przynależności do społeczności świetlicowej
- rozumienie i akceptowanie zmian zachodzących w okresie dojrzewania
- rozwijanie poczucia własnej wartości
- rozwijanie wrażliwości na drugiego człowieka
- rozwijanie akceptacji i empatii
- rozwijanie umiejętności bycia w nowych sytuacjach
- organizowanie spotkań okolicznościowych mających na celu poszanowanie tradycji kulturowej

2.Organizacja pracy świetlicy

Realizacja- przez cały rok

Uzupełnienie wyposażenia:

- zakup materiałów potrzebnych do zajęć,
- zakup mebli,
- elementów dekoracji

3.Dbałość o bezpieczeństwo dzieci

Realizacja- przez cały rok

- sprawdzanie list obecności
- zapoznanie z regulaminem świetlicy
- zapewnienie odpowiedniej opieki podczas pobytu u dziecka w placówce
- otoczenie szczególną uwagą nowych wychowanków

3.Poznanie indywidualnych potrzeb dzieci, ich zainteresowań, zamiłowań, uzdolnień oraz oczekiwań rodziców wobec zajęć świetlicowych

Realizacja- przez cały rok

- spotkanie z ludźmi mającymi ciekawe hobby
- zorganizowanie kącia czytelniczego
- organizowanie konkursów
- indywidualizowanie zajęć do potrzeb wychowanków

4.Zapobieganie i eliminowanie zachowań agresywnych i niepożądanych

Realizacja- przez cały rok

- zapoznanie wychowanków z Prawami Dziecka –luty
- pomoc wychowankom, którzy są ofiarami przemocy
- pomoc wychowankom , których zachowania są agresywne

5.Tworzenie przyjaznej atmosfery na świetlicy

Realizacja- przez cały rok

- wyrabianie nawyków życzliwości i wzajemnego szacunku

6.Rozwój samorządności dzieci – dzieci współgospodarzami świetlicy

Realizacja- przez cały rok

- dbałości o estetykę świetlicy
- wykonanie dekoracji i gazetek okolicznościowych

7.Wyrabianie umiejętności właściwego korzystania z mediów

Realizacja- przez cały rok

- przeprowadzenie pogadarek dotyczących zagrożeń multimedialnych

8.Zapoznanie wychowanków z zasadami bezpieczeństwa

Realizacja- wrzesień , przed feriami, dniami wolnymi i wakacjami

- zapoznanie z zasadami i przepisami ruchu drogowego,
- zapoznanie się z regulaminem świetlicy oraz zasadami poruszania się po obiekcie, na boisku.

9.Profilaktyka uzależnień

Realizacja- przez cały rok

- wpływ używek na zdrowie i życie człowieka. Potrafię powiedzieć „NIE”
przeprowadzenie pogadań

10.Poznawanie regionu oraz znaczenia ochrony przyrody dla zdrowia i życia nas i przyszłych pokoleń

Realizacja- przez cały rok

- realizowanie zagadnień ścieżek dydaktycznych
- poznanie form ochrony przyrody na terenie Gminy Sandomierz
- udział w akcjach „Sprzątanie Świata” i „Dzień Ziemi” (kwiecień ,wrzesień)- obserwacja otaczającej przyrody i zmian zachodzących w ciągu roku

11.Pomoc wychowankom sprawiającym problemy wychowawcze, mającym słabe wyniki w nauce, trudną sytuację rodzinną, przeżywających lęki i stres oraz mających inne kłopoty

Realizacja- przez cały rok

- zdiagnozowanie problemu mającego na celu znalezienie jego przyczyn i opracowanie sposobów jego rozwiązania
- współpraca z nauczycielami, wychowawcami, pedagogiem, psychologiem, logopedą i innymi pracownikami szkoły oraz z kuratorami, asystentem rodziny i rodzicami

12.Podtrzymywanie tradycji i zwyczajów

Realizacja- przez cały rok

- przybliżenie historii symboli narodowych oraz kształcenie właściwego zachowania wobec nich
- kultywowanie zwyczajów bożonarodzeniowych, wielkanocnych
- opieka nad grobami żołnierzy

13.Promocja zdrowia

Realizacja- przez cały rok

- wpajanie nawyków zachowania codziennej higieny osobistej
 - poznanie zasad racjonalnego żywienia, higieny osobistej, wypoczynku i pracy umysłowej
- realizacja programu „Żyj zdrowo”

14.Współpraca z Miejską Biblioteką w Sandomierzu

Realizacja- przez cały rok

- udział w konkursach i uroczystościach organizowanych przez Miejską Bibliotekę
- wspólne organizowanie imprez integracyjnych

15.Integrowanie dzieci z różnymi środowiskami terapeutycznymi

Realizacja- przez cały rok

- współpraca z placówkami działającymi na terenie miasta Sandomierza
- Środowiskowym Domem Samopomocy
- Świetlicą Socjoterapeutyczną „Przystań”

16.Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie powodzenia szkolnego

Realizacja- przez cały rok

- pomoc w nauce i rozwijanie umiejętności pracy własnej
- stwarzanie warunków do nauki
- ćwiczenie umiejętności szkolnych
- budowanie motywacji do nauki
- współpraca z pedagogiem szkolnym i wychowawcami

17.Współpraca z rodziną dziecka

Realizacja przez cały rok

Cel: motywowanie rodziców do większego zainteresowania się losem dziecka , udzielania wsparcia oraz informacji dotyczących umiejętności wychowawczych:

- rozmowy indywidualne z rodzicami
- spotkania z rodzicami w ramach imprez okolicznościowych i integracyjnych
- zaprezentowanie rodzicom osiągnięć i umiejętności dziecka

- spotkanie z rodzicami dotyczące potrzeb dziecka wynikających z poszczególnych etapów rozwoju
- udzielanie informacji o formach i rodzajach pomocy skierowanej do rodziny:
 - pomocy psychologiczno-pedagogicznej na terenie województwa świętokrzyskiego ,
 - pomoc terapeutyczna osobom żyjącym w rodzinie z problemem alkoholowym,
 - udzielenie porady osobom doświadczającym przemocy w rodzinie informując o procedurze prawnej oraz możliwościach uzyskania pomocy od organów ścigania ,ośrodków pomocy społecznej ,lekarzy,
 - kreowanie potrzebujących systematycznej pomocy do wyspecjalizowanych placówek leczenia alkoholowego.

18.Rozwijanie potrzeby kontaktu ze sztuką. Rozwijanie zainteresowań i zamiłowań dzieci.

Realizacja- przez cały rok

Cel: Rozwijanie aktywności własnej

- budowanie potrzeby kontaktu z kulturą i sztuką(prowadzenie koła plastycznego , teatralno- wokalnego, przygotowanie wystaw, uczestniczenie w życiu kulturalnym miasta)
- budowanie potrzeby poszerzania wiedzy ogólnej o świecie –spotkania tematyczne
- zajęcia sportowe, plastyczne ,muzyczne , artystyczne, fotograficzne, organizacyjne

19.Pogłębianie wiedzy i umiejętności pracowników świetlicy

- udział w kursach i szkoleniach podnoszących kwalifikacje
- konsultacje ze specjalistą d/s profilaktyki uzależnień

- organizowanie na terenie świetlicy szkoleń wewnętrznych o różnej tematyce , która pozwoli polepszyć warsztat pracy pracowników

Spodziewane efekty

Realizacja programu wpłynie na:

- polepszenie umiejętności współpracy w grupie, zwiększenie samoświadomości dziecka w zakresie uczuć i emocji oraz mocnych stron
 - rozwijanie świadomości potrzeb
 - zmniejszy się postawa roszczeniowa
 - rozwinie się potrzebę aktywności fizycznej i dbanie o swoje zdrowie
 - dziecko nauczy się bawić w sposób spontaniczny i będzie umiało odreagować trudne emocje
 - zacznie zauważać swój wewnętrzny potencjał
 - będzie potrafiło nawiązywać prawidłowe relacje z rówieśnikami i osobami dorosłymi
 - będzie potrafiło przewidzieć konsekwencje swojego zachowania i wyciągnąć z niego wnioski
 - rozwinie swoje zainteresowania i upodobania
 - poprawią się relacje dziecko- rodzic
 - poszerzy wiedzę ogólną którą będzie mógł wykorzystać w relacjach z ludźmi
- dziecko rozwinie motywację do nauki i doświadczy powodzenia szkolnego

Sposób oceny efektów

Forma ewaluacji będzie dostosowana do możliwości dzieci. Będzie prowadzona obserwacja , wymiana doświadczeń zespołu wychowawczego. Na zakończenie każdego zajęcia prowadzący będzie zbierał informacje zwrotne w formie ustnej od uczestników programu.. Posłużymy się

również formą graficzną- termometr uczuć oraz ankietą ewaluacyjną dla dzieci dotyczącą zajęć.

Efekty pracy świetlicy będą widoczne w funkcjonowaniu uczestników :w zmianie ich relacji z otoczeniem oraz sposobie myślenia ,odczuwania, postrzegania siebie i innych.

W stosunku do wychowanków oraz rodziców współpracujących ze świetlicą zostanie przeprowadzona pod koniec roku anonimowa ankietą, która pozwoli ocenić skuteczność pomocy udzielonej rodzinie .

Sposób dokumentowania realizacji programu:

- dziennik zajęć ogólnoswietlicowych
- dziennik zajęć socjoterapeutycznych
- notatki służbowe ze szkoleń wewnętrznych
- notatki służbowe ze spotkań i imprez integracyjnych oraz okolicznościowych
- sprawozdanie z działalności świetlicy

Procedura przyjęcia dziecka do świetlicy

1.Do świetlicy przyjmowane są dzieci na pisemny wniosek rodziców lub opiekunów prawnych po uzyskaniu informacji ze szkoły następuję spisanie Kontraktu z Rodzicem :

- pracownik świetlicy kontaktuję się ze szkołą do której uczęszcza dziecko z prośbą o wystawienie informacji dotyczącej zasadności przyjęcia dziecka do świetlicy od pedagoga szkolnego/wychowawcy klasy.

-kierownik świetlicy lub osoba wyznaczona sporządza pismo do Dyrektora OPS z prośbą o wystawienie opinii pracownika socjalnego dotyczącej zasadności przyjęcia dziecka do świetlicy,

- po uzyskaniu opinii ze szkoły pracownicy świetlicy podpisują Kontrakt z rodzicem .

2. Na podstawie skierowania z sądu, od psychologa, pedagoga, psychiatry, terapeuty uzależnień

- w tym przypadku nie jest wymagana informacja ze szkoły dotycząca zasadności przyjęcia dziecka do świetlicy,

- kierownik świetlicy lub osoba wyznaczona sporządza pismo do Dyrektora OPS z prośbą, o wystawienie opinii pracownika socjalnego dotyczącej zasadności przyjęcia dziecka do świetlicy ,

- po uzyskaniu skierowania pracownik świetlicy podpisuje kontrakt z rodzicem.

Dokumentacja prowadzona w świetlicy dotycząca pracy z dzieckiem

1. Wniosek dotyczący przyjęcia dziecka do świetlicy,

2. Opinia pracownika socjalnego dotycząca zasadności przyjęcia dziecka do świetlicy socjoterapeutycznej,

3. Kontrakt na pobyt dziecka w świetlicy,

Z chwilą zawarcia kontraktu dziecko uzyskuje status uczestnika z równoczesnym nabyciem wszelkich praw i obowiązków.

Kontrakt zawierany jest na rok kalendarzowy i ważny jest do końca roku kalendarzowego

4. Zgoda rodzica na uczestnictwo w zajęciach świetlicowych w okresie ferii letnich/zimowych w ramach „Akcji zima/lato w mieście”.

5. Lista obecności dzieci,

6. Diagnoza problemowa dziecka. Sporządzana do trzech miesięcy od daty podpisania kontraktu ważna przez okres 2 lat. Sposób sporządzania diagnozy- metoda własna. Diagnoza musi zawierać:

- podstawowe dane o dziecku

- sytuacja rodzinna dziecka

- analiza sytuacji dziecka i jego funkcjonowania

7. Indywidualny Plan Pomocy Dziecku ”.

Indywidualny Plan Pomocy Dziecku ważny jest do końca roku kalendarzowego.

8. Dziennik Zajęć Ogólnoswiatlicowych

9. Dziennik Zajęć Socjoterapeutycznych

10. Wykaz dzieci

11. Zeszyt wyjść dzieci

12. Notatki służbowe ze spotkań z pracownikami

Wszelkie działania świetlicy będą udokumentowane w:

- indywidualnych teczkach dziecka;
- dzienniku zajęć ogólnoswiatlicowych;
- dzienniku terapeutycznym;
- notatkach służbowych;
- notatkach ze spotkań z pracownikami.

Program został opracowany w oparciu o:

- Socjoterapia , Sawicka Katarzyna, wyd. Centrum Metodycznej Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej,
- Przemoc oraz psychiczny i powrót do równowagi, wyd. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne,
- Diagnostyka , profilaktyka , socjoterapia w teorii i praktyce pedagogicznej,
pod red. Marii Deptuły, wyd. Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego,
- Profilaktyka w grupach ryzyka, red. naukowa Maria Deptuła , PARPA,

- Co dzień mądrzejsze-365 gier i zabaw kształtujących charakter, wrażliwość i inteligencję dziecka, wyd. Pruszyński i Spółka
